Verohallinto
Harmaan talouden selvitysyksikkö
PL 325
00052 VERO

LAUSUNTO

25.10.2022

Dnro 2022_095
VH/5529/02.98.00.03/2022

Talousvaliokunnalle

Asia

Harmaan talouden selvitysyksikön asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle osakeyhtiölain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 146/2022 vp)

Lausuma

Harmaan talouden selvitysyksikkö (myöh. selvitysyksikkö) lausuu harmaan talouden torjunnan näkökulmasta ja pitää kannatettavana hallituksen esityksessä (osakeyhtiölain 16:26 c, 17:25c ja 17a:24 §:issä) ehdotettua rekisteriviranomaisen oikeutta tutkia sulautuvan yhtiön, sen johtoon kuuluvien henkilöiden, tiettyjen suurten omistajien sekä siihen kytkeytyvien yritysten ja yhteisöjen luotettavuus, tähän liittyvää rekisteriviranomaisen tiedonsaantioikeutta muilta viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavilta sekä rekisteriviranomaisen mahdollisuutta käyttää selvitysyksikön tuottamia velvoitteidenhoitoselvityksiä tiedonsaantioikeutensa toteuttamisessa.

Perustelut

Hallituksen esityksessä osakeyhtiölakiin ehdotettavien 16:26 c, 17:25c ja 17a:24 §:ien 1 momenttien mukaan rekisteriviranomaisella olisi oikeus selvittää suomalaisen siirtyvän yhtiön luotettavuus. Luotettavuusvaatimus on ulotettu koskemaan lisäksi siirtyvän yhtiön vastuuhenkilöitä sekä merkittäviä omistajia. Luotettavuusvaatimus koskisi lisäksi siirtyvään yhtiöön ja edellä todettuihin henkilöihin kytkeytyviä muita yrityksiä. Momentin mukaan luotettavana ei voitaisi pitää sitä, jolla on tai on ollut toistuvia tai huomattavia veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröimis-, ilmoitus- tai maksuvelvollisuuksien hoitamisen laiminlyöntejä.

Edellä todettujen ehdotuksessa esitettyjen pykälien 2 momenttien mukaan rekisteriviranomaisella olisi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä muilta viranomaisilta sekä julkista tehtävää hoitavilta välttämättömät tiedot edellä todetun luotettavuuden selvittämiseksi.

Hallituksen esityksessä on lisäksi ehdotettu muutosta harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momenttiin. Ehdotuksen mukaan velvoitteidenhoitoselvitys voitaisiin laatia tukemaan osakeyhtiölain 16 luvun 26 c §:ssä, 17 luvun 25 c §:ssä ja 17 a luvun 24 §:ssä säädetyn luotettavuuden selvittämistä.

Selvitysyksikkö toteaa, että ehdotettu sääntely vastaa Suomen elinkeinolupia ja elinkeinorekisteröintejä koskevassa lainsäädännössä viime vuosina omaksuttua harmaan talouden torjumiseksi kehitettyä sääntelymallia, jossa elinkeinoluvan tai -rekisteröinnin edellytyksenä on luvan tai rekisteröinnin hakijan tai haltijan taloudellinen luotettavuus, joka tarkoittaa sitä, ettei tällä, tämän vastuuhenkilöillä, tämän keskeisillä omistajilla taikka näiden muilla yrityksillä saa olla veroihin tai muihin lakisääteisiin maksuihin liittyvien velvollisuuksien merkittäviä laiminlyöntejä. Tällaisia säännöksiä on säädetty viime vuosina muun muassa rahoitusalan ja elintarvikealan säännöksiin.

Selvitysyksikkö katsoo, että nyt esitetty sääntely mahdollistaisi harmaan talouden toimijoiden tunnistamisen, olisi omiaan estämään harmaan talouden toimintaa sekä lisäisi yritysten tasapuolista kilpailua. Nyt esitetyt säännökset eivät myöskään lisäisi yritysten hallinnollista taakkaa, sillä julkisten velvoitteiden hoitaminen on joka tapauksessa yrityksen lakisääteinen velvollisuus ja rekisteriviranomainen hankkisi luotettavuuden arvioimiseksi tarvittavat selvitykset suoraan muilta viranomaisilta esim. selvitysyksikön tarjoamien palveluiden, kuten velvoitteidenhoitoselvitysten avulla. Selvitysyksikön ylläpitämä velvoitteidenhoitoselvityspalvelu on sähköinen, reaaliaikainen, nopea sekä maksuton tapa viranomaiselle saada taloudellisen luotettavuuden arvioimisen kannalta keskeiset tiedot.

Helsingissä 25.10.2022

Marko Niemelä
apulaisjohtaja
Harmaan talouden selvitysyksikkö
Verohallinto

VERO SKATT

Verohallinto
Harmaan talouden selvitysyksikkö
PL 325
00052 VERO

www.vero.fi
puh. 029 512 000
email: htsy@vero.fi